Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль тур олимпиада җаваплары 2022-2023 уку елы, 10 нчы сыйныф

Максимальный балл – 102

1. **Озаглавьте картину. Составьте и напишите 5 предложении по картине (2 б. и** по 3 б.за каждое предложение, макс.б. - 17**).**

Гаилә фотоальбомы// Хәтирәләр белән очрашу//Сагыну

Минем дәү әтием гаилә альбомын карарга ярата. Андагы фотоларга карап үткән тормышын искә төшерә ул. Еш кына мине дә үз янына чакыра. Миңа шул альбомдагы фотоларның тарихы турында сөйли...

2. Переведите на татарский язык и запишите (по 3 б., макс.б. - 15)**.**

Ежегодно 5 ноября отмечается праздник «День рассматривания старых фотографий». Можно сто раз открывать и смотреть альбом с фотографиями, и только на сто первый увидеть что-то очень важное, чего раньше не замечал. Говорят, что перенестись в прошлое невозможно. Но многие забыли или просто не знают, что фотографии — это и есть наша машина времени. Фотография может напомнить о детстве, рассказать интересные факты о бабушке и дедушке.

Һәр елны 5 нче ноябрьдә " Иске фотографияләрне карау көне" бәйрәме билгеләп үтелә. Фотографияләр альбомын йөз тапкыр ачарга, карарга мөмкин һәм бары тик йөз дә беренче тапкырында гына элек күрмәгән нindидер мөһим әйберне күрергә мөмкин. Ләкин күпләр фотографияләрнең вакыт машинасы булуын онытканнар яки белмиләр. Фотография балачакны хәтергә төшерергә, әби һәм бабай турында кызыклы фактларны сөйләргә мөмкин. ____

____

____

____

____

____

____

____

3. Из слов составьте предложения (по 2 б., макс.б. - 10).

1). авылында, Фатих Кәрими, Миңлебай, Әлмәт, туа, районы. 2). телләрен, тырышып, мәдрәсәсендә, өйрәнә, Чистай, гарәп, фарсы. 3). Соң Истамбул, ала, 4 ел, белем, аннан, университетында. 4). Кайткач,

Бакчасарайда, укыта, фәннәрен, Россиягә, әдәбият, тарих. 5). Танылып, бу, өлгерә, язучы, вакытта, буларак та.

1.Фатих Кәрим Әлмәт районы Миңлебай авылында туа. 2. Чистай мәдрәсәсендә тырышып гарәп, фарсы телләрен өйрәнә. 3.Аннан соң Истамбул университетында 4 ел белем ала. 4. Россиягә кайткач, Бакчасарайда әдәбият, тарих фәннәрен укыта. 5.Бу вакытта язучы буларак та танылып өлгерә.

4. **Напишите подходящие реплики** (по 1 б., макс.б. - 5)**.**

1**.** Спроси у библиотекаря, какие литературные журналы имеются в библиотеке.

2. Узнай мнение сестры о новом просмотренном фильме.

3. Сообщи маме, что ты полностью согласен (на) с мнением отца.

4. Уточни у одноклассника, когда в школе открывается Новогодняя ёлка.

5. Сообщи гостям, что Татарстан многонациональная республика.

1. Әйтегезче, китапханәдә нинди әдәби журналлар бар?

2. Апам, яңа караган фильм турында синең фикерең нинди?

3. Әнием, мин әтием фикере белән тулысынча килешәм.

4. Мәктәптә Яңа ел чыршысы кайчан ачыла?

5. Татарстан күпмилләтле республика.

5. Дополните ситуацию, допишите (по 2 б., макс. б. - 6).

1) Камил сыйныфта артык популяр түгел иде, ләкин беркөнне ул үзен кыю кеше буларак күрсәтте.

2) Динә мәктәптән бик кәефсезләнеп кайтып килә иде, һич көтмәгәндә, күптән күрмәгән балачак дустын очратты.

3) Кызчык әнисе белән матур гына сөйләшеп бара иде, кинәт кычкырып елап җибәрде.

6. **Напиши эквивалент выражений в татарском языке (по 1 б., макс. б. -5).**

   Приятного чаепития!

   Конечно, я верю.

   Вы в конкретном случае не правы.

   Я Вам бесконечно благодарна!

   Примите искренние пожелания.

№	**выражения**	**Макс. кол-во баллов - 5**	**Баллы**
1.	Чәегез тәмле булсын!	1	
2.	Мин ышанам, билгеле.	1	
3.	Бу очракта Сез хаклы түгел.	1	
4.	Мин Сезгә чиксез рәхмәтле!	1	
5.	Ихлас теләкләремне кабул итегез.	1	

7. **Соедините слова двух столбиков и составьте словосочетания используя послелоги и послеложные слова** (по 2 б., макс.б. -14)

Образец: Парктагы күлдә көймә белән йөзәргә

1) *йөзәргә* вокзал, кафе
2) барырга театр, машина

3) килеп җитәргә — Идел, касса

4) йөгерергә — стадион, сукмак

5) йөрергә — троллейбус, тукталыш

6) узып барырга — *күл, парк, көймә*

7) барып кайтырга — автобус, гараж

8) очарга — шәһәр паркы, вертолёт

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 14**	**Баллы**
2.	Вокзал янындагы кафега барырга	**2**	
3.	Троллейбус белән тукталышка килеп җитәргә	**2**	
4.	Стадионда сукмак буйлап йөгерергә	**2**	
5.	Театр каршыннан машина белән узып барырга	**2**	
6.	Идел буендагы кассага барып кайтырга	**2**	
7.	Шәһәр паркы өстеннән вертолетта очарга	**2**	

8. В каком предложении допущена ошибка? (2 б.)

1) Энемнең хыялы – җырларга өйрәнү.

2) Түбән Кама – химиклар шәһәре.

3) ***Казан – элек-электән мәдәният һәм сәнгать үзәк.***

4) Алабуга – иң борынгы шәһәрләребезнең берсе.

9. **Выберите и вместо многоточия ставьте фразеологизмы.** (по 2 б., макс. б. -8)

А. Бу мәсьәләгә ... ярамый.

Ә. Узган ел ... вакыйгаларга бай булды.

Б. Әнием аш-су пешерергә бик оста, аның бәлешләре ... була.

В. Кешедән ... – җиңел, аңа ярдәм итергә тырышырга к***ирәк.***

1) телеңне йотарлык

2) йөз чөерерү

3) уңышлардан баш әйләнерлек

4) күз йомарга

№	Предложения	Макс.кол-во баллов - 8	Баллы
1.	Бу мәсьәләгә күз йомарга ярамый.	**2**	
2.	Узган ел уңышлардан баш әйләнерлек вакыйгаларга бай булды.	**2**	
3.	Әнием аш-су пешерергә бик оста, аның бәлешләре телеңне йотарлык була.	**2**	
4.	Кешедән йөз чөерү җиңел, аңа ярдәм итергә тырышырга кирәк.	**2**	

10. **Составь рассказ из 8-10 предложений по теме “Гаиләбез фотоальбомындагы тарихи фотолар миңа ни турында сөйләде**” (по 2 б. за каңдое предложение, макс.б.-20)

Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль олимпиадасының биремнәренең җаваплары
(7 нче сыйныф, 2022/2023 уку елы)

(максимальное количество баллов – 98)

1. Озаглавьте рисунок (3 балла) и напишите 5 предложений (за каждое верное предложение – 3 балла, максимальный балл -18 баллов)

2. Прочитайте текст. Ответьте на следующие вопросы.

№	**Ответы**	**Макс.кол-во баллов - 9**	**Баллы**
1.	*Текст су турында.*	**2**	
2.	*Ул (су) организмда 70 % күләмдә була.*	**1**	
3.	*Ул (су) кирәк кадәр кермәгән яки артык күп бүленеп чыккан очракта, организмда сыекча күләме кими.*	**1**	
4.	*Йогышлы авырулар белән авырганда, тән температурасы күтәрелгәндә суны күбрәк эчәргә кирәк.*	**1**	
5.	*Организмда су артык күп булганда авырулар барлыкка килергә мөмкин.*	**1**	
6.	*Мин суны ашарга пешергәндә кулланам. Юынганда да су кирәк. Савытларны, керләрне юганда да судан файдаланабыз.*	**3**	

3. Переведите на русский язык и запишите.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов – 10**	**Баллы**
1.	*Какие национальные праздники вы знаете?*	**2**	
2.	*Пусть сбудутся ваши желания!*	**2**	
3.	*Я желаю вам интересного путешествия.*	**2**	
4.	*В свободное время я общаюсь с друзьями.*	**2**	
5.	*Вчера с каким счётом закончилась игра?*	**2**	

4. Допишите окончания слов в предложениях.

№	Предложения	Макс. кол-во баллов - 6	Баллы
1.	Бурсык**ка** да, аю**га** да кышын азык калмый.	1	
2.	Кышкы ачлык**тан** котылуның яхшы чарасын тапканнар бу хайван**нар**: алар яталар да йоклыйлар.	1	
3.	Алар өн**нәрен** бик тырышып, бик оста итеп әзерлиләр.	1	
4.	Алар башта урман**да** үзләренә урын таба**лар**.	1	
5.	Өн**нәрен** хуш исле йомшак ылыс, коры мүк белән түшиләр.	1	
6.	Алар салкын**нар** башлану белән тәмле йокы**га** талалар.	1	

5. Допишите пропущенные слова в следующих пословицах.

№	Предложения	Макс. кол-во баллов - 10	Баллы
1.	Акыллы әйтер – юл куйдым, ахмак әйтер – **ҖИҢДЕМ**.	2	
2.	Киеменә карап каршы алалар, акылына карап **ОЗАТАЛАР**.	2	
3.	Эшләгән кеше имәндәй, **ЯЛКАУ** кеше яфрактай.	2	
4.	Һәр фил озын борынлы булса да, һәр **ОЗЫНБОРЫН** фил булмый.	2	
5.	Агачны **ЯФРАК** бизәсә, кешене хезмәт бизи.	2	

6. Прочитайте текст и вставьте нужны слова (***максимальное количество баллов – 6***).

Көз – бүлмә гөлләрен күчереп **утырту** чоры. Аерым очракта, гөл чүлмәге ватылса **яки** үсемлек «чирли» башласа, аны елның **башка**

вакытларында да күчерәләр. Бер нәрсәне онытмаска **кирәк**: чәчәктә утырган яисә чәчәккә бөреләнгән гөлләрне күчереп утырту **түгел**, урыннарыннан да кузгатырга **ярамый**. Тиз үсә торган гөлләрнең күбесен ел **саен**, ә пальма, роза кебекләрен дүрт-биш елга бер **тапкыр** гына күчереп утырталар. Гөл утырту **өчен** туфракны дөрес сайларга кирәк. Гөл туфрагы азык матдәләренә бай, дым **һәм** һаваны **яхшы** үткәрә торган булырга **тиеш**.

7. Переведите на татарский язык и запишите.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 16**	**Баллы**
1.	Шәһәр үзәге бик матур.	**2**	
2.	Мин сәнгать буенча китаплар җыям һәм күп вакытны китап кибетләрендә үткәрәм.	**2**	
3.	Бүген урамда болытлы һәм салкынча.	**2**	
4.	Бу стадион күпме тамашачыга исәпләнгән?	**2**	
5.	Билетлар иртәгәге спектакльгә генә бар.	**2**	
6.	Аңа барысы да аңлашылып бетмәде.	**2**	
7.	Миңа татар башкаручыларының дисклары кирәк.	**2**	
8.	Кызганычка каршы, мин Сезнең белән килешә алмыйм.	**2**	

8. По описанию найдите и напишите название предмета.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 5**	**Баллы**
1.	**БАШЛЫК** – җылы баш киеме.	**1**	
2.	**АЧКЫЧ** – йозакны ача һәм бикли торган махсус җайланма.	**1**	
3.	**КИТАПХАНӘ** – китапларны саклау һәм аларны сайлап алу өчен махсус урын, бина.	**1**	
4.	**КАР** – кристалл сыман, төрле формадагы ак төсле атмосфера явым-төшеме.	**1**	
5.	**БЫЕЛ** – бу елдагы, шушы елгы.	**1**	

9. Составьте 5 предложений о том, как вы планируете провести новогодние каникулы. (за каждое верное предложение – 3 балла, максимальный балл -15 баллов)

10. Прочитайте загадку. О чём эта загадка? ***(максимальный балл – 3)*****.**

Юл

Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль тур өчен олимпиада биремнәренеж җаваплары
2022-2023 уку елы, 5 нче сыйныф

Ответы оимпиадных заданий муниципального тура по татарскому языку для общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
(для изучающих татарский язык)
2022-2023 учебный год, 5 класс

Максимальный балл – 70

1. Напишите общее название. *(Максимальное количество – 4 баллов)*

Кыш, яз, җәй, көз – ЕЛ ФАСЫЛЛАРЫ

Суган, кишер, чөгендер, бәрәңге – ЯШЕЛЧӘ

Казан, Мәскәү, Түбән Кама, Самара – ШӘҺӘР

8 нче Март, Яңа ел, Үзара килешү һәм дуслашу көне – БӘЙРӘМ

2. Спросите у друга на татарском языке. *(Максимальное количество – 12 баллов)*

1) любит ли он слушать музыку СИН МУЗЫКА ТЫҢЛАРГА ЯРАТАСЫҢМЫ?

2) будет ли петь на концерте СИН КОНЦЕРТТА ҖЫРЛЫЙСЫҢМЫ?

3) когда прочитает книгу СИН КИТАПНЫ КАЙЧАН УКЫЙСЫҢ?

4) есть ли у него дома кошка СИНЕҢ ӨЕҢДӘ ПЕСИ БАРМЫ?

3. Запишите антонимы к словам. (*Максимальное количество – 6 баллов)*

салкын ҖЫЛЫ якты КАРАҢГЫ

биек   ТӘБӘНӘК   йомшак КАТЫ
тиз АКРЫН   сора ҖАВАП БИР

4. Добавьте возможные слова в нераспрастраненное предложение.
(Максимальное количество – 5 баллов)

Мин укыдым.

МИН КИЧӘ ЭНЕМ БЕЛӘН КЫЗЫКЛЫ КИТАП УКЫДЫМ.

5. **Найдите и исправьте в предложениях ошибки, запишите правильный вариант.** *(Максимальное количество – 9 баллов)*

Мин иртәгә кунакка бардым. МИН ИРТӘГӘ КУНАККА БАРАМ.

Без бишенче сыйныфта укыдым. БЕЗ БИШЕНЧЕ СЫЙНЫФТА УКЫЙБЫЗ.

Җидегә сигезне кушкач, ундүрт була. ҖИДЕГӘ СИГЕЗНЕ КУШКАЧ, УНБИШ БУЛА.

6. Прочитайте текст и выполните задания.

Керпе – бик кызыклы хайван. Аны кул белән тоту мөмкин түгел, чөнки ул шунда ук чәнечкеле йомгакка әйләнә. Ә үзе кулга тиз ияләшә, йомарланмый башлый. Керпе әйбәт күрә, ләкин аның төп ярдәмчесе – борыны. Ул бөҗәкләрнең, әкәм-төкәмнәрнең исен бик яхшы сизә. Тәпиләре кыска. Керпе җиләк, үлән, бака ашый, тычкан ояларын туздыра, хәтта еланнарга да ташлана. Керпе кышын йоклый, азык запасы әзерләми. Май башында йокысыннан тора. Бу вакытта керпе бик ябыга. Май аенда 3-5 бала тудыра. Керпе баласы чукрак, сукыр һәм энәсез булып туа.

Керпе Татарстанның Кызыл китабына кертелгән.

Определите (подчеркните правильный ответ), какие из приведённых ниже утверждений соответствуют содержанию текста, какие не соответствуют. *(Максимальное количество – 10 баллов)*

Текстта сүз керпе турында бара.

1) <u>текстка туры килә</u> 2) текстка туры килми

Керпе кышын тычкан тота.

1) текстка туры килә 2) <u>текстка туры килми</u>

Керпенең күзләре күрми.

1) текстка туры килә 2) <u>текстка туры килми</u>

Керпе балалары энәләр белән туалар.

1) текстка туры килә 2) <u>текстка туры килми</u>

Керпеләр ел саен кимиләр.

1) <u>текстка туры килә</u> 2) текстка туры килми

1. **Найдите и запишите слова, которые не подчиняются закону сингармонизма.** *(Максимальное количество – 4 балла)*
2. ХӘТТА КИТАБЫНА

7. Напишите сообщение об одном животном. ***(до 10 предложений**, **м**аксимальное количество – 2**0 баллов)***

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль олимпиаданың биремнәренең җаваплары
(6 нчы сыйныф, 2022/2023 уку елы)

(Максимальное количество баллов – 89)

1. Озаглавьте рисунок (3 балла) и напишите 5 предложений (за каждое верное предложение – 3балла, максимальный балл -18 баллов)

2. Прочитайте текст, выберите наиболее подходящий для него заголовок и подчеркните его ***(3 баллов)***

В. Әнфисә - сыйныфта яңа укучы

3. Напишите небольшое сочинение (5 предложений) о дружбе с одноклассниками (*за каждое верное предложение – 3 балла, максимальный балл – 15).*

4. Расставьте реплики в нужном порядке (укажите последовательность в цифрах), чтобы получился диалог.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 4**	**Баллы**
7.	Миңа да чана шуу ошый. Шулай да, бездә кыш артык кырыс, аеруча февраль аенда.	0,5	
4.	Мөгаен, ул кыштыр. Әйе, һичшиксез, минем өчен кыш – иң яхшы вакыт.	0,5	
2.	Миңа бөтен ел фасыллары да ошый. Һәрберсе үзенчә матур.	0,5	
3.	Ә шулай да иң яратканы булырга тиеш бит инде.	0,5	
8.	Аңлашылды.	0,5	
6.	Беренчедән, мин кар яратам. Мин урамда кар атыш уйныйм, чана шуам. Кар яуганда артык салкын да булмый. Мондый һава торышы минем өчен бик уңайлы. Ә синә ничек?	0,5	

1.	Дустым, синең яраткан ел фасылың нинди?	0,5	
5.	Ни өчен кыш? Кышын бик салкын бит.	0,5	

5. Допишите пропущенные слова в следующих пословицах.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 10**	**Баллы**
1.	Ашыккан кеше бер эшне **ИКЕ** эшләр.	**2**	
2.	Батыр булсаң — йөрәктән, **КӨЧЛЕ** булсаң — беләктән.	**2**	
3.	Тырышкан табар, **ТАШКА** кадак кагар.	**2**	
4.	Бүре бар дип **УРМАНГА** бармый тормыйлар.	**2**	
5.	Җәй эшләсәң, кыш **АШАРСЫҢ.**	**2**	

6. Переведите на татарский язык и запишите.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 14**	**Баллы**
1.	Сез аларны тимер юл вокзалында каршы алырга тиеш.	**2**	
2.	Җәйге көн көзге көнгә караганда озынрак.	**2**	
3.	Ул дару үләннәре турында мәкалә укыды.	**2**	
4.	Алар кыргый хайваннар турында кызыклы тапшыру карадылар.	**2**	
5.	Табигатьне саклагыз һәм аны саклагыз.	**2**	
6.	Мин шәһәребезнең матурлыгына сокланам.	**2**	
7.	Сез минем сорауларга җавап бирмәдегез.	**2**	

7. Допиши окончания слов в предложениях.

№	**Предложения**	**Макс. кол-во баллов - 4**	**Баллы**
1.	Көчле, сәламәт булу өчен спорт белән шөгыльләнергә кирәк икәнен барыбыз да белә**без**.	**0,5**	
2.	Бик сирәкләребез генә ныклап торып, җитди рәвештә спорт дөнья**сына** кереп китә.	**1**	
3.	Көрәш – билбаулар таккан ике кеше**нең** бил	**0,5**	

	алышуы, милли спорт төре.		
4.	Ул – милли бәйрәмебез Сабантуй**ның** аерылгысыз өлеше.	**0,5**	
5.	Шулай ук көрәш буенча турнир**лар** да хәзер шактый оештырыла.	**0,5**	
6.	Әлеге спорт төре буенча 1970 нче ел**ларда** Рәсәйкүләм ярышлар үткәрелә башлый.	**1**	

8. Прочитайте текст и вставьте нужны слова (***максимальное количество баллов – 8, за каждый верный ответ – 1***).

Европа һәм Америкада хәзер пыяла чәйнекләр ***еш*** кулланыла. Чәйнектәге эчемлекнең төсенә сокланырга ***һәм*** аның күләмен күз ***белән*** күрергә була. Хуҗабикә чәйне аш бүлмәсендә пешерә дә, кунаклар каршына алып чыгып, астан спиртовка ***яисә*** шәм ялкыны белән җылытылучы ***махсус*** җайланмага утырта. Чәй суынмый да, матур ***итеп*** яктыртыла да. ***Әгәр*** дә чәйнек термопыяладан да ясалган булса, аны газ плитәсенә дә, электрныкына да куярга ***мөмкин***.

9. Переведите на русский язык и запишите.

№	**Предложения**	**Макс.кол-во баллов - 10**	**Баллы**
1.	В городских парках отдыхают и молодёжь, и дети, и старики.	**2**	
2.	В котором часу ты выходишь из дома и направляешься в школу?	**2**	
3.	Ребята заботятся о воробьях и сороках.	**2**	
4.	Эти птицы на зиму никуда не улетают.	**2**	
5.	Моя сестра трудолюбивая и прилежная.	**2**	

10. Найдите синонимы, впишите их парами в таблицу (*максимальное количество баллов – 3*).

№	**Синонимы**	**Макс.кол-во баллов - 3**	**Баллы**
1.	*эш – хезмәт*	**0,5**	
2.	*олы – зур*	**0,5**	
3.	*шатлану – сөенү*	**0,5**	
4.	*арту – күбәю*	**0,5**	
5.	*уңайлы – җайлы*	**0,5**	
6.	*тиз – җитез*	**0,5**	

Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль тур өчен олимпиада биремнәре җаваплары 2022-2023 уку елы, 4 нче сыйныф

Ответы олимпиадных заданий муниципального тура по татарскому языку для общеобразовательных организаций с обучением на русском языке (для изучающих татарский язык) 2022-2023 учебный год, 4 класс

Максимальный балл – 70

Письменная часть

1. Напишите правильные сравнения. *(Максимальное количество – 6 баллов)*

Куян кебек КУРКАК.

Төлке кебек ХӘЙЛӘКӘР.

Фил кебек ЗУР.

Гепард кебек ТИЗ.

Жираф кебек ОЗЫН.

Бүре кебек УСАЛ.

Слова для выбора: тиз, усал, озын, хәйләкәр, куркак, зур.

2. Запишите синонимы к выделенным словам. *(Максимальное количество – 3 балла)*

Урамнан **матур** кыз үтеп бара. ЧИБӘР

Мин **бәләкәй** көчек күрдем.   КЕЧКЕНӘ

Без абыем белән бик **тату.**   ДУС

3. Продолжите предложения. *(Максимальное количество – 6 баллов)*

1) Мин кышны бик яратам, чөнки ___________________________________

2) Безнең бакчада ____

4. Запишите подходящие по смыслу слова. *(Максимальное количество – 8 баллов)*

ак _____________ , салкын ________________, куркак ________________,
куе ____________, кыска _________________, биек ___________________,

тырыш _________ , тәрбияле _____________.

5. Составьте предложения и запишите. (*За каждый правильный ответ по три балла, максимальное количество – 9 баллов)*

1) син барасыңмы, бәйрәмгә, бүген? СИН БҮГЕН БӘЙРӘМГӘ БАРАСЫҢМЫ?

2) мәктәп, безнең, янында, бар, кибет.   БЕЗНЕҢ МӘКТӘП ЯНЫНДА КИБЕТ БАР.

3) Алия, белән, китапханәдә, очрашты, дусты. АЛИЯ ДУСТЫ БЕЛӘН КИТАПХАНӘДӘ ОЧРАШТЫ.

6. Прочитайте текст и определите (подчеркните правильный ответ), какие из приведённых ниже утверждений соответствуют содержанию текста, какие не соответствуют. *(Максимальное количество – 10 баллов)*

Яңа чана

Раиләләрнең ишегалдында балалар бик күп. Алар бер-берсен бик яраталар, бергә төрле уеннар уйныйлар. Быел кыш зур тау ясадылар. Балалар анда көн саен шуарга киләләр. Һәр баланың чанасы бар, Раиләнең генә юк. Ул урамга чыккач, дуслары йөгереп киләләр дә аңа үз чаналарын бирәләр, чөнки Раиләнең дә шуасы килә.

Беркөнне Раиләнең әтисе кибеттән яңа матур чана алып кайтты. Раилә бик шатланды. Әтисе аңа чанасын саклап шуарга кушты. Раилә чанасын алып ишегалдына чыкты. Балалар: «Раиләнең дә чанасы бар!» – дип шатландылар. Үз чанасы булгач, Раиләгә бик күңелле иде, хәзер ул да көне буе чана шуа ала. Бераздан аның янына күрше малае Илдар килде.

– Раилә, чанаңны биреп тор әле, минем дә шуасым килә, – диде. Кыз аңа:

– Кит, кит! Бирмим, я ватарсың, – диде дә үзе шуа башлады, ә Илдар читкә китте. Балалар, бу сүзләрне ишеткәч:

– Ул чанасын кызгана, саран, – дип кычкырдылар. Раиләгә бик оят булды. Ул Илдар янына килде, аңа чанасын бирергә теләде. Тик малайның аңа карыйсы да, яңа чанада шуасы да килмәде. Ә Раиләгә бик күңелсез булды. Ул хәзер нигәдер яңа чанага шатлана алмый иде.

(Р. Ишморатовадан)

Текст батырлык турында.

1) текстка туры килә 2) <u>текстка туры килми</u>

Раилә – юмарт кыз.

1) текстка туры килә 2) <u>текстка туры килми</u>

Текстта кышкы уеннар турында сүз бара.

1) <u>текстка туры килә</u> 2) текстка туры килми

Балалар Раиләгә үз чаналарын биреп тордылар.

1) <u>текстка туры килә</u> 2) текстка туры килми

Саран кешеләрне яратмыйлар!

1) <u>текстка туры килә</u> 2) текстка туры килми

7. Какая пословица подходит к сюжету текста? *(Максимальное количество – 10 баллов)*

☐ Батыр бер үләр, куркак мең үләр.

☐ **Саран, тапса, яшереп ашый.**

☐ Күп укыган, күп белгән.

8. Озаглавьте рисунок. Запишите слова, отвечающие на вопросы *кем? нәрсә?* *(5 баллов за название, за каждое правильно написанное слово по одному баллу, максимальное количество – 18 баллов)*

<table>
<tr>
<td> </td>
<td>Название:
____

Кем? Малай,
____

____
____

Нәрсә? Чана,
____
______________________________</td>
</tr>
</table>